

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2018

aruandeaasta lõpp: 31.12.2018

nimi: Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium

registrikood: 80013459

tänavanimi: Tõnismägi

maja number: 2

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 10122

telefon: +372 6307186, +372 55544740

e-posti aadress: elnet@elnet.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	37
Bilanss	37
Tulemiaruanne	38
Rahavoogude aruanne	39
Netovara muutuste aruanne	40
Raamatupidamise aastaaruande lisad	41
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	41
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	42
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	43
Lisa 4 Materiaalsed põhivarad	43
Lisa 5 Immateriaalsed põhivarad	44
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed	45
Lisa 7 Võlad töövõtjatele	45
Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	45
Lisa 9 Liikmetelt saadud tasud	46
Lisa 10 Annetused ja toetused	47
Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	47
Lisa 12 Tööjõukulud	47
Lisa 13 Seotud osapooled	47
Aruande allkirjad	48
Vandeauditori aruanne	49

EESTI RAAMATUKOGUVÕRGU KONSORTSIUMI

TEGEVUSARUANNE 2018

Koostanud: tegevdirektor Kristina Pai
arendusjuht Riin Olonen

1. ORGANISATSIOON

Seisuga 31. 12. 2018 oli ELNET Konsortsiumil 9 liiget ja 9 partnerit. Kokku osales konsortsiumi töös 18 liikmes- ja partnerraamatukogu. 2018. aastal uusi ELNETiga liitujaid ei olnud.

Juhatuse liikmed olid Janne Andresoo (RR), Merike Kiipus (Kirjandusmuuseum, partnerite esindaja), Andres Kollist (TLÜ), Liisi Lembinen (TÜ, juhatuse esinaine) ja Asko Tamme (TrtLR).

Aasta jooksul toimus 7 juhatuse koosolekut ja 5 üldkoosolekut. Üldkoosolekutel kinnitati 2018. aasta majandusaasta aruanne, 2018. aasta eelarve, tööplaan, liikme- ja teenustasu maksmise kord, infosüsteemide (ESTER, ISE, EMS, E-varamu portaal) arendused, s.h m-ESTERi arendus, e-kataloogi ESTER turvaprotokoll (nn ISKE), ISE põhimäärus, ELNETi auhinna uuendatud statuut, E-varamu portaali liidestamine üle-Euroopalise Europeana portaaliga, 2019. aasta eelarve projekt, 2019. aasta liikme-ja partnerlustasu maksmise korra projekt. 2018. aasta jooksul valmistati ette ELNETi uus arengukava, mis kinnitati 2019. a. alguses.

Seisuga 31.12. 2018 oli ELNET Konsortsiumis 13 töölepinguga töötajat (TE 5,15): Kristina Pai, Riin Olonen, Piret Zettur (kuni 26. august 2018), Anneli Sepp (alates 27. august 2018), Kill Kask, Urmas Sinisalu, Elena Sipria Mironov, Peeter Kondratjev, Ave Janu, Sirje Nilbe, Külli Solo, Marika Meltsas. Liisi Lembinen tegutses juhatuse liikme lepingu alusel. Aasta jooksul tehti väiksemamahulisi ja tähtjalisi töid 6 tööettevõtte- või käsunduslepingu alusel (Jane Makke, Kadi Mälton, Margit Teesalu-Kranich, Siim Liivand, Signe Tõnisson, Ehtel Taevere). Lepingu raames Autorihüvitisfondiga esitati väljavõtteid e-kataloogist ESTER, mille põhjal maksti autoritele laenutushüvitist.

Tegevdirektorina töötas Kristina Pai; arendusjuhina Riin Olonen, veebihaldurina Margit Teesalu-Kranich. Infosüsteemi ESTER spetsialistidest jätkasid üldhaldurina Piret Zettur (kuni 26. august 2018), kellelt võttis 27. augustil 2018 töö üle Anneli Sepp; riistvara haldurina Kalju Kill Kask, IT spetsialistina Urmas Sinisalu ja veebikataloogi haldurina Ave Janu.

EMSi haldurina jätkas Sirje Nilbe ja ISE haldurina Külli Solo. E-varamu portaali haldurina jätkas Peeter Kondratjev ning juriidilise konsultandina Sven Pöder.

E-teadusandmebaaside hangetega tegelesid elektroonilise teadusinformatsiooni ühiskomplekteerimise projekti juht Marika Meltsas ja ühishangete administraator Elena Sipria-Mironov.

ELNET Konsortsiumi 2018.a. eelarve tulud-kulud on toodud lisas 5.

ELNET Konsortsiumi aastaauhinna ESTER! pälvis 2018. aastal Siim Liivand (ELNET, TÜR).

Tänukirjad tubli töö eest said Jane Makke (ELNET, RR), Signe Tõnisson (ELNET, RR) ja Kristina Rallman (KV).

2. RAAMATUKOGUSÜSTEEM SIERRA/MILLENNIUM

E-kataloogis ESTER (<http://www.ester.ee>) osalevad kõik konsortsiumi liikmes- ja partnerraamatukogud. Eesti artiklite andmebaasis ISE (<http://ise.elnet.ee>) osalevad 11 raamatukogu. Kokku on raamatukogudel süsteemis töötajatele 561 samaaegse kasutuse litsentsi (lisas 2). Andmebaase varundatakse üle võrgu Tartu Ülikooli varundussüsteemi.

2018. aastal oli Haridus- ja Teadusministeeriumi riigieelarveline eraldis infosüsteemi hoolduseks ja arenduseks kokku 153 068 eurot.

2.1. Riist- ja tarkvara

Sierra töötab kahe serveriga – rakendusserver ja andmebaasiserver (mõlemad on Fujitsu PRIMERGY RX600S6, asuvad Tartu Ülikooli Raamatukogus). Seisuga 31.12.2018 oli Sierrast kasutusel versioon 3.3.0_6. Artiklite andmebaasi ISE haldamisel kasutati endiselt Millenniumi. Tekstipõhiste funktsioonidega töötamiseks (veel vähesed funktsioonid süsteemi halduses) kasutati endiselt vabavaralist putty't.

Veebilinkide kontrollimiseks kasutati Terry Reese'i loodud vabavaralist tarkvarapaketti MarcEdit (koostatud on ka vastavad juhendmaterjalid). ID-kaardi kasutamiseks Sierras rakendati ELNET Konsortsiumis väljatöötatud tarkvara ELNET-ID. E-kataloogi ESTER teenuste rikastamiseks on kasutusel samuti konsortsiumis loodud avakogujuhi tarkvara ja erinevad javascripti rakendused.

On loodud lahendused varasemate e-kataloogide ESTER Tallinna (tallinn.ester.ee) ja ESTER Tartu (tartu.ester.ee) püsilinkide suunamiseks aadressile www.ester.ee ning infosüsteemide ESTER Tallinn ja ESTER Tartu liitmisejärgsel kirjete toimetamisel vajalike kontrollide teostamiseks (koopiad e-kataloogide ESTER Tallinn ja ESTER Tartu andmete liitmise eelsest seisust asusid aadressidel vanatallinn.ester.ee ja vanatartu.ester.ee). Ka nimetatud serverid asusid Tartu Ülikooli Raamatukogus.

Turvalise ühenduse jaoks rakendati e-kataloogis ESTER Thawte 123 ssl-sertifikaate.

Seoses Tartu Ülikooli Raamatukogu remondiga koliti riistvara remondi ajaks TÜ serveriruumi (Tartu, Jakobi 2). Ka peale remondi lõppemist ei peetud otstarbekaks servereid tagasi tuua. 2018. aasta lõpus on aktiivses kasutuses 3 riistvaralist serverit, nendele lisaks 3 virtuaalserverit ELNETi riistvaral ja 4 serverit TÜ ITO majutuses. Kuna koopiabaaside vanatallinn/vanatartu.ester.ee kasutus oli minimaalne, siis võeti serverid käigust maha. ELNETist läks TÜ virtuaalserveriks avakogu.ester.ee server.

2018.aasta olulisemaks riistvaraga seotud probleemiks oli ester.ester.ee kõvaketta rike suvel, mistõttu ei saanud süsteemi kasutada ja raamatukogude igapäevatöö oli tugevalt häiritud mitu päeva. Juhtumiga tegelemisel olid abiks nii tarkvaraarendaja Innovative Interfaces, serveri tuge pakkuv Datel AS kui ka varundussüsteemi poolelt TÜ. Vaatamata esinenud probleemidele ja süsteemi taastamisele kulunud ajale andmekadu ei esinenud. Juhtumi analüüsist tehti mitmeid otsuseid tulevikuks: vahetada välja varunduse lahendus, tõhustada kommunikatsiooni kriisiolukordades, eelistada edaspidi serverite virtualiseerimist jms.

2.2. E-kataloog ESTER

Konsortsiumi liikmete ja partneritena võib infosüsteemi ESTER kasutajateks pidada 18 Eesti raamatukogu, kuid erinevaid asukohti, mida lugejad saavad e-kataloogis piiritleda, on ca 100 (asukohakoode on süsteemis kasutusel kokku 1261).

E-kataloogi maht (seisuga 31.12.2018 oli kokku 3 320 548 nimetust ja 9 885 372 eksemplari (aastane juurdekasv vastavalt 218 424 nimetust ja 121 723 eksemplari). Aasta jooksul

vormistati kataloogis kokku 1 937 438 laenutust (2017. aastal – 1 979 842 laenutust) ja 1 612 413 laenutähtaja pikendust (2017. aastal 1 654 878 laenutähtaja pikendust).

Järjest rohkem kasutatakse e-kataloogi mobiilseadmetelt. Infosüsteemi poole pöörduetakse kõikidest Eesti maakondadest, samuti välisriikidest.

Olulisemad tegevused 2018. aastal:

- avakogujuhi rakenduse tehnoloogia ajakohastamine;
- e-kataloogi kohandamine nutiseadmetele;
- kasutajate registreerimise ja autentimise süsteemi (KRAS) turvatestide tulemuste alusel muudatuste/parenduste tegemine;
- uue taotluse esitamine Struktuurivahendite e-toetuse süsteemi projekti "E-kataloogi ESTER arendamine: kataloogi rikastamine (kaanepildid, sisukirjeldused jms)" jaoks rahastuse saamiseks, riigihanke korraldamine jm kaasnevad tegevused;
- uute liikmete integreerimine infosüsteemi ning javascriptide täiendamine seoses raamatukogude info uuendamise vajadusega.

Aasta jooksul lisandus / avalikustati e-kataloogis ESTER kaks uut raamatukogu – Rahvusraamatukogu kaudu liitunud Arvo Pärdi Keskuse raamatukogu ning Tartu Linnaraamatukogu kaudu liitunud Tartu 2. Muusikakool.

Kasutajate registreerimise ja autentimise süsteem (KRAS) sai lugejatele kättesaadavaks alates 27.08.2017. 2018. a. parandati KRAS keskkonna turvanõrkused ja alustati Smart-ID toe juurutamisega, samuti telliti uue ID-Kaardi tugi. KRAS'ist on hetkel kasutuses versioon 1.3.4. KRAS'i keskkonnas on hetkel defineeritud 38 erinevat raamatukogu (profili).

Aasta jooksul kasutati KRASi keskkonda e-kataloogi sisselogimiseks 435 568 korral, kusjuures domineerivalt kasutatakse endiselt kasutajanime/salasõnaga sisselogimist (332 753 korda). ID-kaarti kasutati 53 287 korral, Mobiil-ID-d 42 003 korral ja TAAT teenust 7525 korral. Uusi kasutajaid registreeriti läbi KRAS keskkonna 8244, kõige rohkem septembris seoses uue kooliaasta algusega (kokku 2675 kasutajat).

Avakogujuhi tarkvara edasiarendus 2018. aastal lõplikult valmis ei saanud, muudatused töötajakeskkonnas lõpetatakse 2019. aastal.

Lisaks optimeeriti ja parendati aasta jooksul mitmeid e-kataloogi funktsioone. Seoses kataloogi kohandamisega nutiseadmetele (mESTER) muutus eksemplaride kuvamine senisest ülevaatlikumaks ka tavapärasel e-kataloogis. Lisaks saab eksemplare järjestada asukoha, kohaviida, staatuse ja märkuste veeru alusel. Samuti saab kõikide eksemplaride kuvas (nt. perioodika puhul, kus eksemplare on väga palju) filtreerida kirjeid staatuse või asukoha alusel ja otsida ka eksemplari andmetest. Rubriigis „Pane tähele” reklaamiti e-kataloogi erinevaid teenuseid. Regulaarselt lisati uudiseid ka e-kataloogi Facebooki lehele (<https://www.facebook.com/ekataloogESTER>).

2018. aastal sai projekti "E-kataloogi ESTER arendamine: kataloogi rikastamine (kaanepildid, sisukirjeldused jms)" eeltaotlus Struktuurivahendite e-toetuse süsteemist positiivse otsuse. Riigihankes laekus kaks pakkumust, väljavalituks osutus Avalanche Laboratory OÜ. Süsteemi hakatakse arendama 2019.aastal.

Jätkusid tööd andmebaasi korrastamisel – **kirjete mestimine ja toimetamine**. 2014. aastal, mil kaks e-kataloogi liideti üheks tervikuks, otsustasid raamatukogud tegeleda bibliokirjete korrastustöödega, mille järgi tuli liita ja seejärel toimetada kõik rahvusteavikute kirjed ning jõudumööda ka välisteavikute kirjed. 2017. aasta oktoobrikuise töörühma koosoleku otsusega muudeti algselt kokku lepitud kava kirjete liitmisel ja toimetamisel. Selle kohaselt liidetakse ja toimetatakse rahvusteavikute kirjetest üksnes kõik standardnumbrit kandvate väljaannete kirjed. Ülejäänud dubletsete kirjetega tegeletakse jooksva töö käigus. Koordineeritud tegevust rahvuskirjete toimetamisel ning välisteavikute kirjete liitmisel ja toimetamisel ette ei nähta. Selle asemel otsitakse võimalusi andmebaasi korrastamiseks infotehnoloogiliste meetoditega.

2017. aasta kevadel alustas kataloogimise ja nimenormandmete töörühma juures tegevust töögrupp eesmärgiga koostada uuele kataloogimisstandardile RDA (*Resource Description and Access*) üleminekuks projekti kirjeldus ja ajakava. 2018. aasta I pooles tegi ELNET Konsortsiumi juhatus otsuse alustada ettevalmistustega üleminekuks uuele kataloogimisstandardile.

2017. aasta II poolest alustas Rahvusraamatukogu normikirjete koostamist kõikidele isikutele, kes on vastutavad rahvusteavikute loomingulise või kunstilise sisu eest. See on kasvatanud autoriteetfili mahtu jõudsasti. Seisuga 31.12.2018 oli e-kataloogis kokku 124 144 normikirjet (64 067 normikirjet autoritele ja 58 670 normikirjet märksõnadele).

Seoses sellega, et avanes võimalus kopeerida lisaks bibliokirjetele ka normikirjeid, on normikirjete koostajate hulk laienenud – lisandunud on väiksemad raamatukogud nagu Sisekaitseakadeemia ja Kaitsevägi.

Kui 2017. aasta esimeses poolest on ELNET Konsortsiumi raamatukogude poolt koostatavad normikirjed autoritele liidestatud VIAFiga, siis alates 2018. aasta märtsist on VIAFi täiendamine Eestis toodetavate andmetega muudetud regulaarseks – andmeid uuendatakse VIAFis iga kuu esimesel esmaspäeval. Lisaks autoritele koostatud normikirjetele saadetakse VIAFi ka rahvusbibliograafias registreeritud väljaannete bibliokirjed. Kõik saadetud normikirjed tehakse kättesaadavaks VIAFi ning WorldCati kaudu, nimetuste andmed (bibliokirjed) on aga nähtavad üksnes VIAFis seotuna konkreetsete normikirjetega.

Andmebaasi ESTER koosseis 31.12.2018

BIBLIOKIRJED 3 320 548 (muutus võrreldes eelmise aastaga ↑ 218,424)

- Neist varjatud kirjeid 52 598 (1,6%)
- Neist ilma eksemplarideta kirjeid 291 411 (8,8%)
  - Neist e-raamatu kirjeid 251 047 (7,5%)

Kõige enam oli raamatute nimetusi (2 778 000), helisalvestisi (130 300), käsikirju (107 700) ja noote (101 600). Andmebaasi nimetuste arvu kasv 2018. aastal oli pea poole suurem kui eksemplaride arvu kasv, selle põhjuseks on suur e-raamatute ja võrguväljaannete kirjete hulk. Tartu ja Tallinna baasi 2014. a. automaatselt liidetud kirjetest liideti 23 411 bibliokirjet ja toimetati 9 055 kirjet.

ESTERiga liitus Arvo Pärdi Keskuse raamatukogu (u 2000 nimetust ja 21 000 eksemplari).

NORMIKIRJED 124 144 (muutus võrreldes eelmise aastaga ↑ 7,900)

- Neist isiku- ja kollektiivi nimesid 64451
- Neist märksõnu 58698
- Neist ühtluspealkirju 1407

KURSUSEKIRJED 299 (muutus võrreldes eelmise aastaga ↓ 5)

Kursusekirjed leiavad kasutus peamiselt Tallinna Ülikooli ja Tartu Ülikooli raamatukogudes.

EKSEMPLARE 9 885 372 (↑121,723)

- Neist varjatud eksemplare 210 400

Kõige enam on raamatute eksemplare (7 727 600), järgnevad jätkväljaanded (948 500), ajakirjad (563 000) ja noodid (250 400).

LUGEJAKIRJED 425 560 (↓10 407)

2018. aastal oli laenutusi 1 937 438 (↓42 404), pikendusi 1 612 413 (↓), tagastusi 1 934 112 (↓). Kõik laenutusaktiivsust näitavad arvud on u 40 000 võrra väiksemad kui eelmisel aastal.

Lisaks Eesti elanikkonna/raamatukogu kasutajate üldisele vähenemisele mängib lugejakirjete arvu nii suurel määral vähenemisel rolli ka aegunud lugejakirjete kustutamine ja topeltlugejakirjete liitmine. Selle tegevusega peavad raamatukogud jätkama, sest rohkem kui 10 aasta eest aegunud lugejakirjeid on baasis veel 6323, viis aastat tagasi aegunud lugejakirjeid 34 661.

Uued lugejad

2018. a. registreeriti uusi lugejaid 37454

- neist 7549 on end registreerinud lugejaks läbi KRASi;
- neist 24984 (66,6%) on ka midagi laenutanud, kõige aktiivsemad on laenutanud 496 ja 468 korda;
- neist üliõpilasi (sh magistrandid, doktorandid) on 11130, õpilasi on 3262;
- neist 2815 (7,5%) eelistavad suhtluskeelena inglise keelt.

Oluliselt oleks vaja kasvatada lugejate teadlikkust registreeruda lugejaks KRASi kaudu, see vähendaks raamatukogude töökoormust ja sisestamisel tehtavaid vigu lugejakirjetes.

LAENUTAMINE

Laenutatud eksemplare oli 1 151 183 (11,6% raamatukogude eksemplaridest on olnud ringluses) ja laenatud nimetusi oli 204 587.

Laenutuste top ja populaarsemad autorid

Traditsiooniliselt on enim laenutatud **kooli kohustuslikku kirjandust**: Timm Thaler (1441 korda); Tobias ja teine B (1136 korda); Sipsik (1083 korda); Kärbeste Jumal (1054 korda);

Sööbik ja Pisik (945 korda); Rehepapp (928 korda); Kolmanda A kriminalistid (918 korda); Harry Potter ja tarkade kivi (897 korda); Arabella, mereröövli tütar (866 korda); Sirli, Siim ja saladused (863 korda).

Eesti ilukirjandusest jõudis 1000 laenutuseni Eesti Kirjanike Liidu 2017. aasta romaanivõistlusel esikoha pälvinud Vahur Afanasjevi „Serafima ja Bogdan“.

Väliskirjandusest laenutati 696 korda A. J. Finni „Naist aknal“, mis oli maailmas üks 2018. aasta oodatuid raamatuid – selle tõlkeõigused müüdi juba enne ilmumist maailmarekordiliselt 38 keelde.

Käsiraamatutest on enim kasutust leidnud ülikoolides populaarne „Uuri ja kirjuta“, autorid Sirkka Hirsjärvi, Pirkko Remes ja Paula Sajavaara. Top100 laenutuse hulgas on ka 11 „Minu...“ sarja raamatut. Enim laenutatud autorid olid Andrus Kivirähk, Katrin Pauts, Ilmar Tomusk, Mika Keränen, Aino Pervik.

2.3. Eesti artiklite andmebaas ISE

Eesti artiklite andmebaasi *Index Scriptorum Estoniae* (<http://ise.elnet.ee>) koostatakse peamiselt Eestis ilmuvate ajalehtede, ajakirjade, artiklikogumike ja jätkväljaannete põhjal. Andmebaasi loomisel kasutatakse tarkvarasüsteemi *Millennium* täiendavat moodulit *Local Reference Database*. Andmebaas asub samas serveris e-kataloogi ESTER andmebaasiga. Koostöös osalevate raamatukogude arv on vähenenud. Aastal 2018 osales andmebaasi täiendamisel 10 ELNET Konsortsiumi liikmes- ja partnerraamatukogu. Seisuga 31.12.2018 oli andmebaasis 1 868 867 biblio- ja 61 891 normikirjet, neist varjatuna 5 232 bibliokirjet, mida peale konverteerimist ei ole veel jõutud üle kontrollida. Aasta jooksul sisestati kokku 39 244 bibliokirjet. *Google Analytics'i* andmetel kasutati andmebaasi ISE 2018.aastal 79 468 korral (lisa 3).

Väljaandeid bibliograferiti 2018. aastal põhiliselt raamatukogude oma teemabaaside koostamise eesmärgil. Sisestatud kirjed lisati ka temaatiliselt sobivatesse ISE alambaasidesse. Need raamatukogud, kellel ISEs oma teemabaase ei ole, enamasti ISE teemabaasidesse enam kirjeid ei sisesta, kuna lugejateeninduses kasutatakse alternatiivina DIGARi Eesti artiklite portaali *dea.digar.ee*.

2018. aasta lõpus lõpetas Rahvusraamatukogu andmebaasi Õigusartikleid välisajakirjadest koostamise. Alates 01.11.2018. lõpetas Sisekaitseakadeemia siseturvalisuse andmebaasi koostamise.

Andmebaasis ISE jätkatakse täies mahus bibliografeerimist järgmistel teemadel: õigus, sõjandus, Vabariigi Presidendi tegevus, ehituse ja tehnikaga seonduv, Eesti ajakirjanduses ja kogumikes ilmunud reprod ja fotod, Tartu kodulugu ja Tartu personaalia, Tallinna Ülikooliga seonduv, välis-eesti artiklid.

2017. aastaks kavandatud konverteerimised lükkusid 2018. aastasse. Rahvusraamatukogu konverteeris ProCite baasis *Välisartiklid* olevad kirjed skoopi *Õigusartikleid välisajakirjadest* (aastad 2010 - 2015, umbes 12 000 kirjet) ning kirjed ProCite baasist *Estonica* ISE vastavatesse teemabaasidesse, kokku üle 10 000 kirje.

2018. aastal jätkus ebamäärasus baasi tuleviku suhtes. Millennium, milles artiklite andmebaasi koostatakse, on aegunud: puudu on OAI andmevahetus, isikustatud teenused, mobiilirakendus jne. Konkreetseid lahendusi tarkvarafirma seni välja pakkunud ei ole. Innovative Interfaces arendused, mis viiksid ISE andmebaasi e-kataloogi tarkvaraga (Sierra) samale tasemele, võtavad veel ca 2-3 aastat aega, mistõttu lepiti kokku senise Millenniumi väljavahetamises teise Sierra vastu e-kataloogi kõrvale. Töö sellega jätkub 2019.aastal.

3. EESTI MÄRKŠÖNASTIK (EMS)

EMS on kõiki ainevaldkondi hõlmav tesauruse struktuuriga märksõnastik erilaadiliste teavikute eestikeelseks märksõnastamiseks ja infootsinguks. EMSi koostasid aastal 2018 Eesti Rahvusraamatukogu, Tartu Ülikooli Raamatukogu ja Balti Kaitsekolledži raamatukogu. Jooksva toimetamisega tegeles 9-liikmeline toimetis. Andmebaasi varundatakse üle võrgu Tartu Ülikooli varundussüsteemi.

2018. aasta juulis toetas Kultuuriministerium „Digitaalse kultuuripärandi“ programmist EMSi arendust 2000 euroga. Tehti ära järgmised arendused (teostaja Ehtel Taevere):

- märksõnade liikide (aja- ja vormimärksõnade) eristamise ning liigiti kuvamise võimaluse loomine;

- märksõnastiku koosseisu statistika parandamine ja tavakasutajaile nähtavaks tegemine;
- MARC-kirje väljundi täiendamine, märksõna liigi sidumine välja numbriga;
- URI-de süsteemi loomine ja rakendamine avaandmete väljundformaadides (MARC21, MARCXML, nn inimloetav MARC21);
- välisühenduste halduse täiendamine;
- parandused kasutajakuvas.

2018. aastal lisandus e-kataloogi ESTER, andmebaasi ISE ja rahvaraamatukogude sooviavalduste põhjal EMSi 464 uut kirjet (221 märksõna ja 243 äraviiteterminit), kustutati 41 ning parandati umbes 2500 kirjet). Aasta lõpu seisuga oli EMSis 60 664 kirjet (39 463 normimärksõna ja 21 201 äraviiteterminit).

Uusi ja muudetud märksõnakirjeid on perioodiliselt konverteeritud MARC21-vormingusse ning laaditud e-kataloogi ESTER (Sierras) ja andmebaasi ISE (Millenniumis). Aasta jooksul toimus 9 laadimist. Samad uuendused edastati ka Uraniale URRAMi ja Deltmarile RIKSi märksõnastikumooduli jaoks.

Üks EMSi teenuseid on püsitedistus uute, muudetud ja kustutatud märksõnade kohta. Aasta lõpuks oli vastava teenuse tellinud 200 inimest. Püsitedistus saadeti tellijatele üheksal korral.

Google Analyticsi andmetel kasutati EMSi 2018.a. 56 869 korda (seansside arv, mis on u 17 000 seansi rohkem kui 2017. aastal). Eri kasutajaid oli 29 589. Keskmine seansi pikkus ulatus aastal 2018 veidi üle 6 minuti.

Vaadatud lehekülgede arv – 291 120, lehekülgi seansi kohta – 5,12. Külastusi Eestist oli 93,17%; Prantsusmaalt 308, Soomest 298, USAst 245, Suurbritanniast 106, Lätist 74, Saksamaalt 62, Venemaalt 62, Hiinast 61, Türgist 55 jne, kokku 91 riigist.

4. KOOSTÖÖPROJEKT DEA

Projektis „Digiteeritud Eesti Ajalehed” osalevad ELNET Konsortsium (riist- ja tarkvara omanik), Eesti Rahvusraamatukogu, Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu ja Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu.

Tegemist on seisva andmekoguga, materjali sinna enam ei lisandu. Seega oli DEA-s seisuga 31.12.2018 avalikult kättesaadavana endiselt kokku 474 nimetust (1 329 404 lehekülge; koos varukoopiatega kokku ligi 4,3 TB). Töötaja poolel on DEA maht 554 nimetust ja 1 455 324 lehekülge. Vahe põhjuseks on peamiselt lühiajaliselt ilmunud ajalehed, mis sageli on ilmunud vaid ühe – kahe numbri ulatuses. Kuna nende lisamine dea.nlib.ee väljaannete nimekirja oleks muutnud nimekirja lugejale raskesti hallatavaks, peatati materjali avamine lugejale, kuni leitakse lahendus ühe- ja kahenumbriliste nimetuste kuvamiseks süsteemis.

Kuigi andmebaasi ei täiendata, on sel kindel kasutajaskond.

Lahenduse leidmisega dea.nlib.ee keskkonnas enam ei tegeleta, kuna andmebaasi DEA enam ei täiendata. Eesti Rahvusraamatukogu konverteerib andmed DIGARi Eesti artiklite portaali (dea.digar.ee) ja selle raames saavad senised pildifailid juurde ka automaatse tekstivastuse. Peale seda, kui kogu andmestu on uues keskkonnas kättesaadavaks tehtud, suletakse senine DEA andmebaas. See toimub eeldatavalt 2019. aastal.

5. E-TEADUSANDMEBAASID JA ÜHISHANGETE KOORDINEERIMINE

2018 aasta alguses kinnitati üldkoosolekul uus hankekord ja 2018. aasta hankeplaan. Alates 22. oktoobrist 2018 hakkas tööle uus e-riigihangete register ning Elena Sipria-Mironov osales Rahandusministeeriumi korraldatud tasuta koolitusel, kus õpetati uue keskkonna kasutamist. Esimese poolaasta jooksul lõpetati ja teisel poolaastal alustati riigihangete registris mitmeid andmebaaside riigihankeid.

2018. aastal eraldas HTM e-teadusandmebaaside ühishangetesks 3 121 700 eurot. Juurdepääs kõikidele tegevuskavas planeeritud andmebaaside oli tagatud. ELNET Konsortsium tagas juurdepääsu järgmistele andmebaasidele:

ScienceDirect
Wiley e-ajakirjad
Springer Nature e-ajakirjad
Web of Science
IEEE/IET Electronic Library
Scopus
ACS (American Chemical Society) e-ajakirjad
EBSCO Publishing andmebaasid
Ebook Central
American Physical Society e-ajakirjad, PROLA
American Institute of Physics e-ajakirjad
PsycArticles
Institute of Physics (IOP) e-ajakirjad
RSC (Royal Society of Chemistry) e-ajakirjad
Cambridge University Press e-ajakirjad
Grove Music, Grove Art
RILM, RIPM
MathSciNet
Oxford University Press e-ajakirjad

Lisaks HTM-i finantseeritud andmebaasidele hangiti raamatukogude rahastustusega juurdepääs järgmistele andmebaasidele:

American Society for Microbiology journals
ACM Digital Library
Emerald eJournal Collections
SAGE Premier
SAGE Research Methods & Research Methods Cases Part 1
Science Online
Taylor and Francis Journals
SciFinderScholar

2018. aastal sõlmiti uued lepingud järgmiste kirjastustega:

Elsevier

Springer Nature

Clarivate Analytics

American Chemical Society

Proquest

American Physical Society

Royal Society of Chemistry

Oxford University Press

Varasematel aastatel tavapärased kolmeaastased lepingud on asendunud lühemate, ühe- või maksimaalselt kaheaastaste lepingutega. Mitmeaastased lepingud on reeglina olnud kuluefektiivsemad, kuid kuna avatud juurdepääs teadusinformatsioonile on jõuliselt tõusev trend ja majandusmudelid muutumas, ei ole siduvate traditsiooniliste lepingute sõlmimine enam põhjendatud. Võimalik, et juba järgmisel aastal soovitakse alustada läbirääkimisi avatud juurdepääsuga kirjastamise komponendiga lepingute osas.

Eestis puudub riiklik avatud juurdepääsu strateegiadokument. Võimalike lepingute pikkuse üle peeti nõu rektorite nõukoguga. Avatud juurdepääsu komponendiga ("*read and publish*" või tasaarveldustega) lepingute ettevalmistamiseks on vajalik andmestik artiklite avaldamise tasudele tehtud kulutuste kohta konsortsiumisse kuuluvates ülikoolides. Rektorite nõukogule tehti ettepanek, et ülikoolid koguksid detailset infot artiklite avaldamistasude kohta.

2018. a. novembris korraldati kõigile ülikoolidele Elsevieri analüüsitööriista SciVal katsetus.

Siiamaani oli Eesti ülikoolides olnud võimalik kasutada Web of Science'i andmestikul põhinevat sarnast tööriista InCites. Enne lepingu pikendamist loodi ad hoc töögrupp ülikoolide esindajatest, kes paralleelselt hindasid InCites ja SciVal andmebaasi kasutatavust, andmete täpsust ja detailsust ning aitasid teha valiku, millist andmebaasi edaspidi tellida. Mõlemad analüüsitööriistad pakkusid huvi, kuid mõlema tellimiseks eelarves raha ei olnud. Kuna ülekaalukalt ei soovitud InCites'is andmestiku kasutamisest loobuda, otsustati jätkata Web of Science /InCites'i tellimist.

EBSCO/eIFL projekt

EBSCO Publishing andmebaaside riigilitsentsi aktiivselt kasutavaid asutusi oli 46. Aasta jooksul loeti /salvestati EBSCO andmebaaside kaudu 435 266 artiklit. Statistika näitab, et allalaetud artiklite arvu põhjal olid aktiivseimad kasutajad avalik-õiguslikud ülikoolid (69%), rakenduslikud kõrgkoolid (22,3%) ja eraülikoolid (4,7%). 10 aktiivsemat kasutajat olid Tartu Ülikool, Tallinna Ülikool, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool, Tallinna Tehnikaülikool, Tartu Tervishoiu Kõrgkool, Estonian Business School, Sisekaitseakadeemia, Eesti Maaülikool, Tallinna Tehnikakõrgkool, Eesti Rahvusraamatukogu.

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Artiklid	435266	486869	425046	503228	511904	498723	446090	369951

Läbirääkimised Eesti kirjastajatega

Aasta jooksul peeti mitmeid kohtumisi ja läbirääkimisi ühishanke alustamiseks AS Äripäevaga, kuid pakutud tingimused ELNETi liikmeid ega partnereid ei rahuldanud ja otsustati, et iga organisatsioon tegutseb huvi korral iseseisvalt. Eesti meediaväljaannetega jätkuvad läbirääkimised 2019. aastal.

6. E-VARAMU PORTAAL

E-varamu portaali eesmärk on koondada kokku Eesti digitaalne kultuuri- ja teaduspärandid. Portaalist on võimalik otsida arhivaale, raamatuid, kaarte, pilte, artikleid, skulptuure, heli- ja videosalvestisi ning muud digitaalset teaduslikku ja kultuurialast infot. E-varamu portaalis endas digitaalseid objekte ei säilita, digikogud paiknevad mäluasutuste repositooriumides.

E-varamu veebivärv tagab ühtse juurdepääs Eesti mäluasutustes (raamatukogud, arhiivid, muuseumid), ülikoolides, teadus- ja arendusasutustes loodud andmekogudele ja võimaldab Eestis oleva vaimuvara siduda ka üle-Euroopalise digitaalraamatukoguga Europeana.

2018. aastal viidi lõpuni Rahvusarhiivi AIS'i, Tallinna Tehnikaülikooli digikogu, Tallinna Ülikooli Akadeemilise raamatukogu ETERA, Tartu Ülikooli Dspace'i, Rahvusraamatukogu Digari, ELNETi ISE ja Kirjandusmuusuemi Kivikese kaardistustabelite uuendamine ja andmete reindekseerimine. Mitme andmebaasi uuendamine (ELNETi ESTER, Kultuuriministeeriumi MuIS, Haridusministeeriumi ETIS ja Tartu Ülikooli eElruikkus) jäi 2019. aastasse.

2018. aastal peeti 14 E-varamu portaali tööühma koosolekut, kus arutati reindekseerimist ja andmekogude laadimist ning litsentsiinfo kajastamist. Jooksvalt uuendati E-varamu portaali dokumente (kasutusjuhend, infolehed jne).

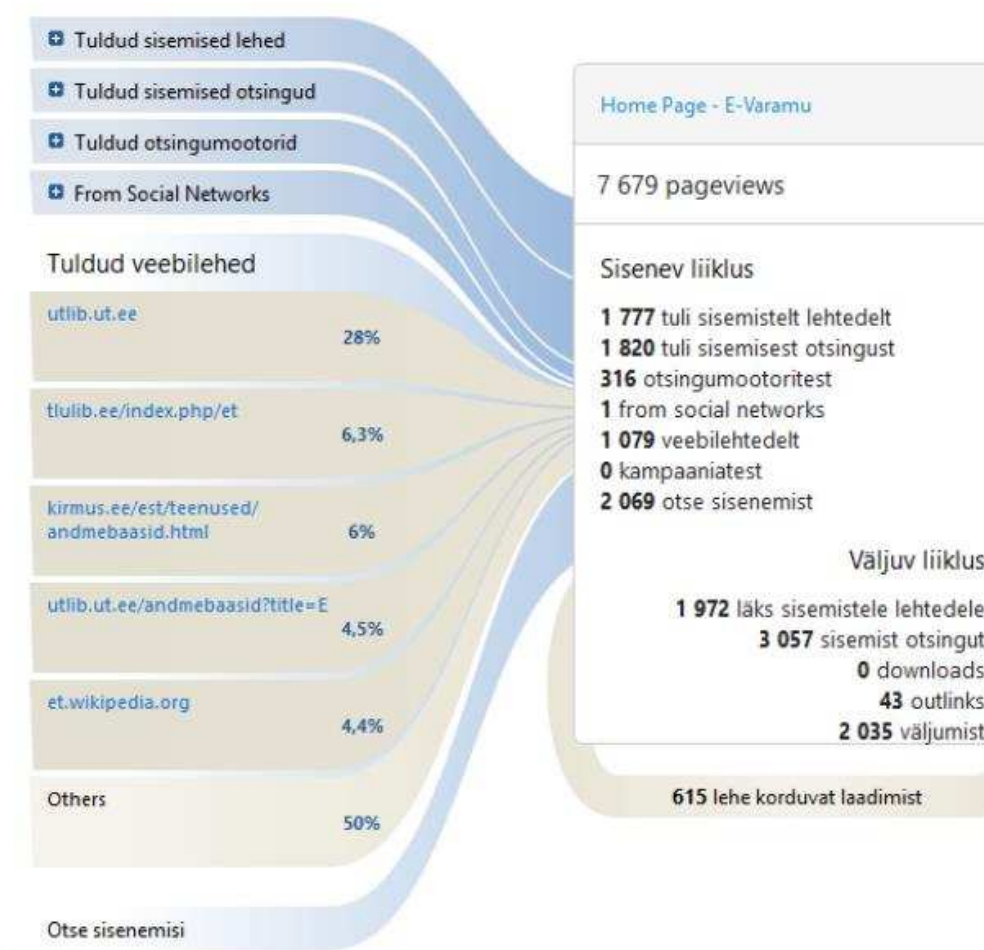
2018. aastal sõlmiti leping üle-Euroopalise portaaliga Europeana (Europeana common culture), mille raames E-varamu portaali andmeid parandatakse, rikastatakse ja edastatakse Europeanasse. Esimene koostööprojekti koosolek toimus 10. jaanuaril 2019. aastal.

E-varamu portaali külastusstatistika

	2016	2017	2018
Külastusi	68 409	148 971	80 720
Keskmine külastuse kestus	5 min 58s	6 min 2s	4 min 13s
Lehe vaatamisi kokku	134 563	216 721	121 934

Kõige rohkem külastati E-varamu portaali 2018. aastal Venemaalt (24 152 korral), Ameerika Ühendriikidest (23 762 korral) ja Eestist (22 454 korral).

Enim E-varamu portaali sisenetud lehtede aadressid

E-varamu portaali enam otsitud märksõnad: amazon, liia mustimets, дуэты из опер для сопрано и меццо сопрано, annika pärnat, e-varamu, hooneregister, 7 ноября, газ 93, 98lk25, 123tal, adam tamjärv, e-varamu.ee, erik luhari, e varamu, evaramu, juta reio, kutsekaardid, liideman ageonoom, läbipõlemine magistritöö.

E-varamu portaali otsingumootorite statistika:

Otsingumootor	Külastused
Google	56208
Yandex	13294
Bing	399
Rambler	118
DuckDuckGo	106
Google Images	81

Yahoo!	68
Neti	58
Mailru	7
Ask	4

2018. aasta sõnapilv:

2017. aasta lõpus oli E-varamu portaaliga liitunud 13 andmeallikat, nendest kaks andmeallikat – Kultuuriministeerium ja eElurikkus – ei ole ELNETi liikmed. Kokku on portaalis indekseeritud ligi 15 miljonit objekti.

Nr	Andmebaas	Asutus	2018
1	AIS	Rahvusarhiiv	8 314 144
2	Kivike	Eesti Kirjandusmuuseum	807 262
3	DIGAR	Eesti Rahvusraamatukogu	81 462
4	digikogu	Tallinna Tehnikaülikooli Raamatukogu	6 765
5	ETERA	Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu	19 353
6	DSpace	Tartu Ülikooli Raamatukogu	44 825
7	MuiS	Kultuuriministeerium	885 808
8	ETIS	Haridus- ja Teadusministeerium	1 000
9	Metashare	Eesti Keeleressursside Keskus	60
10	eElurikkus	Tartu Ülikool (Loodusmuuseum)	5
11	E-kataloog ESTER	ELNET Konsortsium	2 975 600
12	Andmebaas ISE	ELNET Konsortsium	1 710 236
13	Eesti märksõnastik	ELNET Konsortsium	7

7. TÖÖRÜHMAD

Konsortsiumis on kaheksa töörühma: (haldurite kogu, kataloogimise ja märksõnastamise töörühm, RDA töörühm, andmebaasi ISE töörühm, ühishangete töörühm, digiteerimise töörühm, E-varamu portaali töörühm ning 2018. aastal ellu kutsutud avaandmete töörühm.

Infosüsteemi ESTER ning kasutatava riist- ja tarkvara üldiste küsimustega tegeleb **haldurite kogu** (juht Piret Zettur (ELNET) / Anneli Sepp (ELNET)). Haldurite kogu tegevuse eesmärgiks on tagada ühiste infosüsteemide igapäevane tõrgeteta töö, turvalisus ja stabiilne areng ning neil infosüsteemidel tuginevate raamatukoguteenuste toimimine ja järjepidev arendamine.

Töörühma kuulub 28 liiget, postiloendis on 51 liiget. Aastas toimus neli korralist koosolekut, lisaks sellele peeti intensiivseid arutelusid ja koosolekuid ka seoses erinevate arendustöödega. Aktiivselt suheldi ka e-posti ja Skype'i vahendusel.

Kataloogimise ja märksõnastamise töörühma eesmärk on ühtlustada ja koordineerida kataloogimist ning nimenormandmete koostamist e-kataloogis ESTER (juht Kadi Mälton, RR). Töörühm moodustati varasemate kataloogimise ja nimenormandmete töörühma ning liigitamise ja märksõnastamise töörühma asemel.

Töörühma kuulub 31 liiget. Töörühmal on kolm postiloendit: töörühma liikmete postiloend (42 liiget), üldine kataloogijate postiloend (115 liiget) ja vanaraamatu postiloend (23 liiget). Kõiki neid haldab töörühma juht. Töörühm käis koos kahel korral. Lisaks toimus kaks RDA töögrupi koosolekut. Samuti suheldi aastaringelt aktiivselt postiloendi vahendusel.

Olulised teemad olid juhendmaterjalide värskendamise ja andmebaasi korrastamise kõrval seotud uue kataloogimisstandardiga RDA ning normikirjetega. Alates 2017. aastast edastatakse e-kataloogi ESTER nimenormandmeid rahvusvahelisesse VIAFi andmebaasi, avati ka võimalus kopeerida nimenormandmeid Kongressi Raamatukogu andmebaasist. Võeti vastu otsus hakata autoriregistrisse moodustama kahe paralleelse normikirje asemel ühte normikirjet.

Mais korraldas töörühm koos artiklite andmebaasi töörühmaga ühise koolituspäeva, kus oli enam kui 100 osalejat. Ürituse slaidid on kättesaadavaks ELNETi sisevõrgus.

Eesti artiklite andmebaasi ISE küsimustega tegeleb **andmebaasi ISE töörühm** (juht Külli Solo, ISE haldur, ELNET). Töörühma kuulus 15 liiget, postiloendis oli 52 liiget. Töörühm suhtles ja vahetas infot enamasti e-posti ja meililisti vahendusel. Lisaks ka Google Drive´is olevate dokumentide kaudu. Tegevus ISE andmebaasi osas on suhteliselt muutusteta ning baasi koostajate ja ka täiendavate teemabaaside arv on vähenenud. Seetõttu ei ole enam vaja sageli koosolekuks kokku saada. 2018. aastal toimus kolm töörühma koosolekut.

Mais korraldas töörühm koos kataloogimise ja nimenormandmete töörühmaga ühise koolituspäeva, kus oli üle 100 osaleja. Ürituse slaidid on kättesaadavad ELNETi sisevõrgus.

Ühishangete töörühm kaardistab konsortsiumi liikmesraamatukogude kasutajate infovajadusi, tutvustab uusi pakutavaid elektroonilisi ressursse ning saadud andmete põhjal selgitab välja prioriteedid ja kooskõlastab ühishangete soovid (juht Marika Meltsas, ELNET).

Töörühmas on 13 liiget, postiloendis 22 liiget. Postiloendi asemel kasutatakse rohkem teisi suhtluskanaleid.

Digiteerimise töörühm töötas vahepeal minimaalselt, mistõttu arutati mitmel korral ka töörühma vajaduse üle. Raamatukogude soovil töörühm jätkas (uus juht Signe Tõnisson, RR). Töörühma kuulub 15 liiget, postiloendis on 17 liiget.

Esimesteks töödeks sai töörühma reglemendi ja ülesannete täpsustamine. Olulisemaks tegevuseks 2018.aastal oli ühtse juhise „soovitusi digiteerimiseks” arutelud. Eesmärgiks oli leida konsensus ja document kinnitada. Kahjuks seda 2018. Aasta jooksul kinnitada ei õnnestunud. 2019.a. algul jätkuvad arutelud dokumendi lisa 2 “Metaandmed” üle.

Olulised olid ka kaks üritust. 16. oktoobril Rahvusraamatukogus toimunud rahvusvaheline sümposium “Digiteerimine – mis on kvaliteet ja mis on selle hind?”. Sümposiumi teemaks oli massdigiteerimisprojektide kontekstis digiteerimise protsess ja kvaliteedihindamine. 21.-22. novembril toimus Nelijärve puhkekeskuses digitaalarhiivi seminar. Seminari eesmärgiks oli tutvuda erinevate mäluasutuste pikaajalise säilitamise strateegiatega ja vastava ala spetsialistidega ning arutada koos Kultuuriministeriumi esindajatega ühiselt arhiveerimise küsimusi.

Avaandmete töörühm (juht Jane Makke, RR) moodustati 2018. aasta teises pooles. Kokku toimus kolm töörühma koosolekut, kus arutati töörühma tegevuse põhimõtteid ning püüti panna paika nii pika- kui lühiajalised tegevuskavad. Töörühma kuulus 17 liiget, postiloendis oli 17 liiget. Töörühm on olnud väga aktiivne.

RDA töörühm moodustati juba 2016. aastal toonase kataloogimise ja normandmete töörühma alluvusse. RDA töörühm 2018. aasta II poolel koos ei käinud. Töörühmas ja ka RDA postiloendis oli viis liiget.

8. KONVERENTSIDEST, SEMINARIDEST, KOOLITUSTEST OSAVÕTT

13. - 14.märts mäluasutuste talveseminar Käärikul – Kill Kask („Infosüsteemide haavatavus, haavade ravi või aktsepteerimine“), Külli Solo („Artiklite andmebaas ISE – mis on muutunud?“), Urmas Sinisalu („KRAS ja isikuandmete kaitse“), Riin Olonen, Kristina Pai, Piret Zettur, Peeter Kondratjev.

18. - 28. aprill rahvusvaheline IUG (*Innovative Users Group*) konverents Orlandos (USA) – Riin Olonen, Piret Zettur, Urmas Sinisalu, Ave Janu, Peeter Kondratjev.

9. mai Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu uue mõtte töörühma mõttetalgud „Lugejate raamatukogu“ Rahvusraamatukogus – Kristina Pai, Riin Olonen.

16. mai Eesti IUG suveseminari I osa Tartu Ülikooli Raamatukogus – Riin Olonen („Uus Innovative'i raamatukogude infosüsteem ja ELNETi osalus selle arendamises“; Innovative ja GDPR“), Peeter Kondratjev („APIdest ja SQList algajatele“; „Innovative'i Mobile App töötajatele ja lugejatele“), Ave Janu („Sierra uuendused (automaatne pikendamine, salasõna nõuded jne.) ning kuidas koolitada töötajaid“), Piret Zettur („Üks näide mobiilisõbralikust e-kataloogist“; „Mõned huvitavad leiud ettekannetest“).

30. mai ELNETi koolituspäev Rahvusraamatukogus (kolme töörühma ühisüritusena).

Osalejaid oli üle 100. Piret Zettur tutvustas IUG uudiseid, Kadi Mälton kopeerkataloogimist, Jane Makke RDA-d, Urmas Sinisalu avaandmeid.

11.-12. juuni Eesti IUG suveseminari II osa Pulga Puhkekeskuses Saaremaal. ELNETi töötajatest osalesid Ave Janu, Piret Zettur, Riin Olonen, Urmas Sinisalu, Kill Kask, Peeter Kondratjev ("E-varamu"), Jane Makke, Külli Solo, Kadi Mälton, Sirje Nilbe, Margit Teesalu-Kranich. Töörühmade juhid andsid ülevaate töörühmade tööst, kõik osalejad arutlesid aktiivselt päevakajalistel teemadel.

3.- 8. juuli LIBERi konverents Lille'is (Prantsusmaa) – Liisi Lembinen, Kristina Pai, Piret Zettur.

6.-7. september mäluasutuste suveseminar "Digitaalne ja füüsiline pärand – paralleelmaailmade ristumine" Sagadis. ELNETi töötajatest osalesid Riin Olonen, Kristina Pai, Piret Zettur.

28. september Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu teadus- ja erialaraamatukogu päev Eesti Maaülikoolis. Osalesid Urmas Sinisalu (ettekanne „Üks e-tarkus Eesti raamatukogudele“), Piret Zettur, Kristina Pai, Anneli Sepp.

10.-12. oktoober Nordic IUG konverents Helsingis/Vantaas (Soome). ELNETi töötajatest osalesid Riin Olonen („Estonian overview“), Kill Kask („Self-registration and authentication“), Ave Janu, Anneli Sepp, Kristina Pai, Piret Zettur ja Margit Teesalu-Kranich. **5.-9. november** EIFL General Assembly, Doha (Katar) – Marika Meltsas.

9. ARTIKLID

Jane Makke. Tiigrihüpe kataloogides ja kataloogimises, I-III. Raamatukogu, 2018, nr. 2, lk 13 -15; Raamatukogu, 2018, nr. 3, lk 13 - 18; Raamatukogu, 2018, nr. 4, lk 13 – 19.

Kristina Pai. Aasta tegu teadusraamatukogus 2017. Kasutajate registreerimise ja autentimise süsteem (KRAS). Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastaraamat nr 29/2018. Tallinn, 2018, lk 42-43.

Kristina Pai. Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsiumi tegevus 2017. aastal. Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastaraamat nr 29/2018. Tallinn, 2018, lk 62-77.

LISA 1

KASUTATUD LÜHENDID

EKM – Eesti Kirjandusmuuseum

EKMR – Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu

HTM – Haridus-ja Teadusministeerium

KV – Eesti Kaitsevägi

RR – Eesti Rahvusraamatukogu

TLÜ – Tallinna Ülikool

TLÜAR – Tallinna Ülikooli Akadeemiline raamatukogu

TrtLR – Tartu Linnaraamatukogu

TÜ – Tartu Ülikool

TÜR – Tartu Ülikooli raamatukogu

TTÜ – Tallinna Tehnikaülikool

TTÜR – Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogu

LISA 2

E-KATALOOG ESTER: ARVANDMED

2.1. Kasutuslitsentside jaotus 2018

Raamatukogu	Lühend	Litsentsid
Eesti Hoiuraamatukogu	EHR	5
Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu	KMAR	9
Eesti Kunstiakadeemia raamatukogu	EKAR	5
Eesti Kunstimuuseumi raamatukogu	EKMR	2
Eesti Maaülikooli raamatukogu	EMÜR	15
Eesti Muusika-ja Teatriakadeemia raamatukogu	EMTAR	9
Eesti Panga raamatukogu	EPR	1
Eesti Rahva Muuseumi raamatukogu	ERMUR	4
Eesti Rahvusarhiivi raamatukogu	RA	4
Eesti Rahvusraamatukogu	RR	107
Kaitseväe raamatukogud	KV	16
Sisekaitseakadeemia raamatukogu	SKA	6
Tallinna Keskraamatukogu	TlnKR	101
Tallinna Tehnikakõrgkooli raamatukogu	TTKR	6
Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogu	TTÜR	38
Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu	TLÜAR	60
Tartu Linnaraamatukogu	TrtLR	54
Tartu Ülikooli Raamatukogu	TÜR	112
ELNET varu	---	7
	KOKKU	561

2.2. Kirjete arv ESTERis seisuga 31.12.2018

KIRJETÜÜP	KOKKU
Bibliokirjed	3 320 548
Eksemplarid	9 885 372
Lugejakirjed	425 560
Normikirjed	124 144
Kursusekirjed	299

2.3. Andmebaasi ESTER kasv 2014-2018

AASTA	BIBLIOKIRJED	JUURDEKASV	EKSEMPLARID	JUURDEKASV
2014	2 979 095	* -198 689	9 053 428	+228 342
2015	2 993 766	+14 671	9 289 452	+236 024
2016	3 041 070	+57 304	9 527 681	+238 229
2017	3 102 124	+61 054	9 763 649	+235 968
2018	3 320 548	+218 424	9 885 372	+121 723

* Bibliokirjete arvu vähenemine on osaliselt tingitud Tallinna ja Tartu ESTERite ühendamisel kokku liidetud kirjetest.

2.4. ESTERi laenusaktiivsus 2014-2018

AASTA	LAENUTUSI	TAGASTUSI	PIKENDUSI
2014	2 487 986	2 370 456	1 837 338
2015	2 279 425	2 278 488	1 775 384
2016	2 088 355	2 090 310	1 691 628
2017	1 979 842	1 978 423	1 654 878
2018	1 937 438	1 934 112	1 612 413

2.5. E-kataloogi ESTER kasutus 2018

Google Analytics (GA) statistika kogutakse kasutajatelt, kes ei ole blokeerinud oma arvutis kolmanda osapoole skriptide kasutamist, seega see ei peegelda kogu e-kataloogi kasutamist.

GA näitajad on 2018. aasta kohta:

- 306 051 uut kasutajat (new users)
- 1 285 507 seanssi (sessions)
- 3.81 seanssi kasutaja kohta
- 7 671 003 lehekülje vaatamist (Pageviews)
- 5.97 lehekülge seansi kohta (Pages / Session)
- 33.51% pörkemäär (Bounce Rate)

E-kataloogi on kasutatud 74% arvuti kaudu, 26% nutiseadmega (23% mobiiltelefoni ja 3% tahvelarvutiga). 53% nutiseadmetest on olnud Android telefonid, 45% Apple'i tooteid. E-kataloogi kasutamine mobiiliga on võrreldes eelmise aastaga kasvanud 3%.

Kasutus riikide kaupa: Eestist 90%, Venemaalt 1,7%, Soomest 1,3%, USAst 1,0%, Saksamaalt 0,7%, Lätist 0,5%.

LISA 3

EESTI ARTIKLITE ANDMEBAAS ISE: ARVANDMED

3.1. Kirjete arv ISEs seisuga 31.12.2018

Kirjetüüp	Üldarv	Juurdekasv vrdl 2017
Nimetusekirjed	1 868 867	+ 37 076
Normikirjed	61 891	+ 340

Seisuga 31. 12. 2018 oli andmebaasis 1 868 867 biblio- ja 61 891 normikirjet. Aasta jooksul sisestati kokku 37 226 bibliokirjet.

3.2. ISE jagunemine teemabaasidesse (seisuga 31.12.2018)

KOOD	SKOOP	2017	2018	J-KASV
ihari	ISE haridus	143 647	144 110	463
ihuma	ISE humanitaaria	123 408	126 097	2689
ikeki	ISE keel ja kirjandus	140 819	141 215	396
itmkf	ISE kunst, muusika, teater, film	358 228	361 312	3084
ilood	ISE loodus- ja täppisteadused	48 163	48 441	278
imaak	ISE maamajandus ja keskkond	36 219	36 370	151
imedi	ISE meditsiin ja tervishoid	57 350	57 542	192
istva	ISE sport, turism, vaba aeg	66 868	67 503	635
itehn	ISE tehnika, tööstus, ehitus, IT	46 980	48 256	1276
iyhis	ISE ühiskonnateadused	652 436	665 204	12 768
iyld	ISE yld	-	-	-
rbie	RR Eesti õigusbibliograafia	49 947	51 659	1712
rparl	RR Parlamentarism	1930	1931	-1
rrepr	RR reprod	52219	54 329	900
rvpb	RR Vabariigi Presidendi bibliograafia	24820	25 432	612

aa	TLÜAR teemabaasid [varjatud]			
aatly	- Tallinna Ülikool	43 925	43 925	0
aatrk	- Raamatukogu publikatsioonid	2 924	2 924	0
aavea	- Väliseesti artiklid	26 698	28 392	1744
aavei	- Väliseesti ilukirjandus [varjatud]	551	551	0
aavet	- Väliseesti teaduskirjandus [varjatud]	547	549	-2
ataka	- Akadeemikud	9588	9588	0
atgeo	- Geoloogia	6 576	6576	2
atsug	- Soome-ugri	5469	5468	-1
atung	- Ungari	4794	4794	0
okodu	TrtLR – Tartu kodulugu	101 690	105 273	3 583
opers	TrtLR – Tartu personaalia	23 761	23 961	200
oluts	TrtLR – Tartu Linnraamatukogu	2205	2300	93
yy	TÜR skoop [varjatud]	---	---	---
ybibl	TÜR skoop [varjatud]	0	0	0
dsoja	KV Eesti sõjanduse bibliograafia	12 731	14 572	1841
sbaas	SKA siseturvalisuse bibliograafia	24 223	26 789	2566
KOKKU	/ei ole ridade aritmeetiline summa/	1 833 240	1 868 867	35 627

NB! Kirje võib olla korraga mitmes teemabaasis.

3.3. ISEsse sisestatud kirjed raamatukogude kaupa

Raamatukogu	2017	2018
Eesti Kunstiakadeemia raamatukogu	0	0
Eesti Kunstimuuseumi raamatukogu	0	0
Eesti Maaülikooli raamatukogu	0	0
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia raamatukogu	409	522
Eesti Rahva Muuseumi raamatukogu	13	13
Eesti Rahvusraamatukogu	6 828	27 287
Kaitseväe Peastaabi raamatukogu	1 804	1 589
Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu	72	27

Sisekaitseakadeemia raamatukogu	4 410	2 441
Tallinna Keskraamatukogu	111	0
Tallinna Tehnikaülikooli Raamatukogu	1 081	920
Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu	3 022	1 774
Tartu Linnaraamatukogu	3 120	2 644
Tartu Ülikooli Raamatukogu	604	9
Kokku	21 474	37 226

3.4. ISE andmed Google Analytics'i põhjal (1.01.2018-31.12.2018)

79 468 seanssi (sessions)

46 214 kasutajat (users)

428 050 lehekülje vaatamist (page views)

44,21% pörkemäär (bounce rate)

Kõige rohkem on Chrome'i kasutajaid (49 611 seanssi), teisel kohal on Mozilla Firefox (12 636 seanssi). Teised veebilehitsejad on juba tunduvalt vähem kasutuses. Mobiilikasutajaid on ca 10% külastustest, seadmetest on enim – ligi kolmandik - kasutatud Apple iPhone'i. Operatsioonisüsteemidest on enim Androidi (59%) ja iOS kasutajaid (39%).

Riikide top-5: Eesti (92% ehk 73 247 seanssi), Soome (833 seanssi), Prantsusmaa (437 seanssi), USA (477 seanssi), Saksamaa (364 seanssi).

LISA 4

2018. a. TEADUSANDMEBAASIDE ÜHISHANKED

Juurdepääs osteti järgmistele andmebaasidele:

ScienceDirect

Wiley e-ajakirjad

Springer Nature e-ajakirjad

Web of Science

IEEE/IET Electronic Library

Scopus

ACS (American Chemical Society) e-ajakirjad

EBSCO Publishing andmebaasid

Ebook Central

American Physical Society e-ajakirjad, PROLA

American Institute of Physics e-ajakirjad

PsycArticles

Institute of Physics (IOP) e-ajakirjad

RSC (Royal Society of Chemistry) e-ajakirjad

Cambridge University Press e-ajakirjad

Grove Music, Grove Art

RILM, RIPM

MathSciNet

Oxford University Press e-ajakirjad

ELNET KONSORTSIUMI 2018. a. EELARVE SISSETULEKUD – TASUMISED

5.1. ELNETi 2018. a. eelarve – sissetulekud (koost. 15.05.2019)

SISSETULEKUD 2018	
PROJEKTI NIMI	SISSETULEK
ELNET	
ELNET, jooksva perioodi liikmemaks	72 502,63
ESTER	
ESTER, jooksva perioodi liikmemaks	73 709,97
ESTER, jooksva perioodi HTM eraldis	153 000,00
ESTER, AHF	192,00
ESTER, raamatukogud arvete alusel	4 159,53
ESTER, Kult. Min.	3 801,00
E-ANDMEBAASID	
ELEKTR.RMTK, jooksva perioodi liikmemaks	23 733,00
ELEKTR.RMTK, HTM eraldis	6 421 700,00
ELEKTR.RMTK, Raamatukogud arvete alusel	532 689,28
E-VARAMU	
E-varamu, jooksva perioodi HTM eraldis	50 000,00
Tuumiktaristu	5 000
Intress	177,13
SISSETULEKUD KOKKU	7 340 664,54

5.2. ELNETi 2018. a. eelarve – tasumised (koost. 15.05.2019)

KASSAPÕHISED TASUMISED 2018		
PROJEKTI NIMI	KULU NIMETUS	AASTA KOKKU
ELNET		
	Tööjõukulud	- 50 124,22
	Büroomaterjal, teabematerjal jm.	- 229,29
	Erisood. Maksud	- 221,87
	Koolitus/Seminarid	- 2 368,79
	Külaliste vastuvõtt	- 45,90
	Lähetus	- 1 896,24
	Pangateenused	- 220,09
	Raamatupidamiskulud	- 8 979,80
	Ruumide rent (kommunaalkulud)	- 775,20
	Seminarid	- 48,00
	Tehnilised vahendid	- 1 188,00
	Telefonikulud	- 190,17
	Transport (+majutus)	- 44,70
	üm.	- 144,41
ELNET kokku		- 66 476,68
ESTER		
	Tööjõukulud	- 73 368,54
	ELNET suveseminariks	- 842,60
	Infosüsteemi arendus (KRAS - smart-ID arendus	- 3 142,36
	Innovative'i hoolduse aastamaks	- 145 387,96
	Kontoritarbed	- 25,00
	Koolitus	- 222,00
	KRAS - sertifitseerimiskeskuse keenus	- 5 176,00
	Lähetus	- 11 208,28
	raamatukogud suveseminariks	- 599,00
	Riistvara hooldus+varundus	- 3 600,00

	Riistvara kindlustus - Ergo	-	140,00
	Seminarid	-	260,74
	Tarkvara hooldus	-	1 415,70
	Telefonikulud (infosüst. üldhaldur)	-	779,00
ESTER kokku		-	246 167,18
E-andmebaasid			
	Tööjõukulud	-	15 829,78
	AAAS	-	28 896,41
	ACM Digital	-	66 638,14
	ACS	-	295 326,93
	AIP	-	86 325,04
	AMS		6 722,49
	APS (PROLA)	-	28 710,73
	CAMBRIDGE	-	30 857,60
	EBSCO (Health Source)	-	99 984,79
	GROVE MUSIC/ ART	-	3 609,49
	IEEE	-	196 630,14
	IOP	-	35 872,63
	ISI WEB (Web of Science, Clarivate)	-	216 016,32
	OUP AJAKIR	-	85 724,03
	PSYC ART	-	46 221,24
	RILM, RIPM	-	7 339,25
	RSC	-	37 556,34
	SAFARI	-	90 178,44
	SCIENCE MAGAZINE, AAAS	-	4 956,90
	SCIFINDER	-	28 817,42
	SPRINGER NATURE	-	602 254,32
	TAYLOR & FRANCIS	-	233 900,88
	Wiley	-	339 082,20
e-andmebaasid kokku		-	2 574 006,53

e-Varamu		
	Tööjõukulud	- 20 045,79
	Koolitus, toetavad tegevused	- 57,03
	Infosüsteemide väljaarendamine	- 32 000,38
e-Varamu kokku		- 52 103,20
2018 tasumised kokku		- 2 938 753,59

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	4 728 144	326 223	
Nõuded ja ettemaksud	2 409 276	3 319 958	2
Kokku käibevarad	7 137 420	3 646 181	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksud	1 431	488	2
Materiaalsed põhivarad	5 606	15 419	4
Immateriaalsed põhivarad	89 400	178 800	5
Kokku põhivarad	96 437	194 707	
Kokku varad	7 233 857	3 840 888	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	385 535	209 571	6
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	6 748 420	3 433 321	8
Kokku lühiajalised kohustised	7 133 955	3 642 892	
Pikaajalised kohustised			
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	1 431	488	8
Kokku pikaajalised kohustised	1 431	488	
Kokku kohustised	7 135 386	3 643 380	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	197 508	301 122	
Aruandeaasta tulem	-99 037	-103 614	
Kokku netovara	98 471	197 508	
Kokku kohustised ja netovara	7 233 857	3 840 888	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2018	2017	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	466 684	554 923	9
Annetused ja toetused	3 562 175	3 467 725	10
Kokku tulud	4 028 859	4 022 648	
Kulud			
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-3 807 369	-3 854 811	11
Mitmesugused tegevuskulud	-63 699	-44 339	
Tööjõukulud	-157 569	-123 497	12
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-99 214	-103 891	4,5
Muud kulud	-222	0	
Kokku kulud	-4 128 073	-4 126 538	
Põhitegevuse tulem	-99 214	-103 890	
Muud finantstulud ja -kulud	177	276	
Aruandeaasta tulem	-99 037	-103 614	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2018	2017
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	-99 214	-103 890
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	99 214	103 891
Kokku korrigeerimised	99 214	103 891
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	909 740	264 840
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	3 492 004	-3 730 518
Kokku rahavood põhitegevusest	4 401 744	-3 465 677
Rahavood investeerimistegevusest		
Laekunud intressid	177	276
Kokku rahavood investeerimistegevusest	177	276
Kokku rahavood	4 401 921	-3 465 401
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	326 223	3 791 624
Raha ja raha ekvivalentide muutus	4 401 921	-3 465 401
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	4 728 144	326 223

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2016	301 122	301 122
Aruandeaasta tulem	-103 614	-103 614
31.12.2017	197 508	197 508
Aruandeaasta tulem	-99 037	-99 037
31.12.2018	98 471	98 471

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsiumi 2018. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga (EFS). EFS on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seadusega ning mida täpsustavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid, mis on kehtestatud rahandusministri määrusega.

Vara ja kohustused on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks. Lühiajaliste varadena on näidatud varad, mis eeldatavasti realiseeritakse järgmisel majandusaastal. Lühiajaliste kohustustena on näidatud kohustused, mille maksetähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansipäevast. Ülejäänud varad ja kohustused on näidatud pikaajalistena.

Tulude, kulude ja tulemi kajastamiseks on järgitud Raamatupidamise Toimkonna juhendis „Mittetulundusühingud ja sihtasutused“ toodud tulemiaruanne skeemi.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Rahana bilansis ning raha ekvivalentidena rahavoogude aruandes näidatakse raha arvelduskontode jääke ning üllikviidseid rahaturufondide osakuid.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara on vara, mille kasutusiga on pikem kui üks aasta ja mille maksumus ületab 640 eurot. Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja muudest otsestest kasutuselevõtmist võimaldavatest väljaminekutest. Vara, mille maksumus ei ületa 640 eurot, loetakse väheolulise maksumusega varaks ja kantakse soetamisel kuludesse. Väheolulise maksumusega vara üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum. Kulumit arvestatakse lineaarselt lähtudes vara kasulikust tööeest.

Infotehnoloogilist riistvara amortiseeritakse 4 aasta jooksul.

Igal bilansipäeval hindab ettevõtte juhtkond, kas on märke, mis võiksid viidata vara väärtuse langusele. Juhul kui on kahtlusi, mis viitavad varaobjekti väärtuse langemisele alla tema bilansilise väärtuse, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Kui varem alla hinnatud varade kaetava väärtuse testi tulemusena selgub, et kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, siis tühistatakse varasem allahindlus ning suurendatakse vara bilansilist maksumust. Ülempiiriks on vara bilansiline jääkmaksumus, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni.

Sihtfinantseerimine

Ühingu liikmetelt kogutavad liikmemaksud, mis on kogutud põhikirjaliste ülesannete täitmiseks vajalike administreerimiskulude katteks, kajastatakse tuluna perioodis, mille eest need on tasutud. Sihtotstarbelisi toetusi ja sihtotstarbelisi tasusid ühingu liikmetelt kajastatakse tuluna perioodis, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks toetused ja tasud on mõeldud. Varade sihtfinantseerimist kajastatakse järgnevalt – sihtotstarbeliste toetuste arvel soetatud vara võetakse bilansis arvele soetusmaksumuses ning varade soetamise toetuseks saadud summa kajastatakse bilansis kohustusena. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse vara kasuliku eluea jooksul. Kohustus kajastatakse tuluna kui on täidetud RTJ 12 paragrahv 10-s toodud kriteeriumid.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil - äritegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud ärikasumit elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja äritegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustuse saldode muutused.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Aruandeaasta finantsaruanded kajastavad olulisi vara ja kohustuste hindamist mõjutavaid asjaolusid, mis ilmsid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul ning on seotud aruandeperioodi või eelnevate perioodide tehingutega. Olulisi bilansipäevajärgseid sündmusi, mis ei ole seotud aruandeperioodi või eelnevate perioodide tehingutega, ei kajastata bilansis, nende olemasolul on nende sisu avalikustatud aastaaruande lisades.

Tulude ja kulude arvestus.

Kulud kajastatakse tekkepõhiselt, andmebaaside kasutamise tasud kajastatakse kuluna vastavalt kasutusõiguse perioodile.

Saadud annetused ja toetused kajastatakse tuluna samal perioodil, mil leiavad aset vastavad kulutused.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2018	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Nõuded ostjate vastu	5 174	5 174	0	0
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	8 002	8 002	0	0
Muud nõuded	26	26	0	0
Ettemaksed	2 397 505	2 396 074	1 431	0
Tulevaste perioodide kulud	2 396 789	2 395 358	1 431	0
Muud makstud ettemaksed	716	716	0	0
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 410 707	2 409 276	1 431	0
	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Nõuded ostjate vastu	761	761	0	0
Ostjatelt laekumata arved	761	761	0	0
Muud nõuded	8	8	0	0
Ettemaksed	3 319 677	3 319 189	488	0
Kokku nõuded ja ettemaksed	3 320 446	3 319 958	488	0

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2018		31.12.2017	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	353 255	0	184 299
Üksikisiku tulumaks	0	3 548	0	2 022
Erisoodustuse tulumaks			0	13
Sotsiaalmaks	0	6 128	0	3 597
Kohustuslik kogumispension	0	315	0	204
Töötuskindlustusmaksed	0	424	0	255
Ettemaksukonto jääk	8 002		0	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	8 002	363 670		190 390

Lisa 4 Materiaalsed põhivarad (eurodes)

	Muud materiaalsed põhivarad	Kokku
31.12.2016		
Soetusmaksumus	88 424	88 424
Akumuleeritud kulum	-58 513	-58 513
Jääkmaksumus	29 911	29 911
Amortisatsioonikulu	-14 492	-14 492
31.12.2017		
Soetusmaksumus	88 424	88 424
Akumuleeritud kulum	-73 005	-73 005
Jääkmaksumus	15 419	15 419
Amortisatsioonikulu	-9 813	-9 813
31.12.2018		
Soetusmaksumus	88 424	88 424
Akumuleeritud kulum	-82 818	-82 818
Jääkmaksumus	5 606	5 606

Lisa 5 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Kokku	
	Muud immateriaalsed põhivarad	
31.12.2016		
Soetusmaksumus	357 600	357 600
Akumuleeritud kulum	-89 400	-89 400
Jääkmaksumus	268 200	268 200
Amortisatsioonikulu	-89 400	-89 400
31.12.2017		
Soetusmaksumus	357 600	357 600
Akumuleeritud kulum	-178 800	-178 800
Jääkmaksumus	178 800	178 800
Amortisatsioonikulu	-89 400	-89 400
31.12.2018		
Soetusmaksumus	357 600	357 600
Akumuleeritud kulum	-268 200	-268 200
Jääkmaksumus	89 400	89 400

Lisa 6 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2018	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Võlad tarnijatele	16 023	16 023	0	0
Võlad töövõtjatele	5 605	5 605	0	0
Maksuvõlad	363 670	363 670	0	0
Muud võlad	237	237	0	0
Kokku võlad ja ettemaksed	385 535	385 535	0	0

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Võlad tarnijatele	15 343	15 343	0	0
Võlad töövõtjatele	3 765	3 765	0	0
Maksuvõlad	190 390	190 390	0	0
Muud võlad	73	73	0	0
Kokku võlad ja ettemaksed	209 571	209 571	0	0

Lisa 7 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Töötasude kohustus	7	0
Puhkusetasude kohustus	5 598	3 765
Kokku võlad töövõtjatele	5 605	3 765

Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

31.12.2018

Lühiajaline kohustus

Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium 2018. a. majandusaasta aruanne

1. HTM

1.1 Elektroonilise raamatukogu tulevaste perioodide tulu HTM 6 045 578

1.2 Kataloogi "Ester" tulevaste perioodide tulu 1 047

1.3 E-varamu tulevaste perioodide tulu 23 000

2. Liikmetelt:

2.1. ELNET tulevaste perioodide tulu 8 831

- 2.2. Kataloogi "Ester" tulevaste perioodide tulu 26 934
- 2.3. Elektroonilise raamatukogu tulevaste perioodide tulu 635 296
- 3. E-varamu tulevaste perioodide tulu 7 735

Kokku lühiajaline kohustus 6 748 420

Pikaajaline kohustus

Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium 2018. a. majandusaasta aruanne

- 1. Elektroonilise raamatukogu tulevaste perioodide tulu HTM 1 431

Kokku pikaajaline kohustus 1 431

31.12.2017

Lühiajaline kohustus

Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium 2017. a. majandusaasta aruanne

- 1. HTM

1.1 Elektroonilise raamatukogu tulevaste perioodide tulu HTM 3 130 843

1.2 Kataloogi "Ester" tulevaste perioodide tulu -1 727

- 2. Liikmetelt:

2.1. ELNET tulevaste perioodide tulu -2 239

2.2. Kataloogi "Ester" tulevaste perioodide tulu 34 733

2.3. Elektroonilise raamatukogu tulevaste perioodide tulu 243 055

3. E-varamu tulevaste perioodide tulu 28 656

Kokku lühiajaline kohustus 3 433 321

Pikaajaline kohustus

Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium 2017. a. majandusaasta aruanne

- 1. Elektroonilise raamatukogu tulevaste perioodide tulu HTM 488

Kokku pikaajaline kohustus 488

Lisa 9 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2018	2017
Sihtotstarbelised tasud		
ELNET	65 239	57 764
Eesti raamatukogude koondkataloogi ESTER haldamiseks ja hooldamiseks	85 295	80 731
Elektrooniline raamatukogu	316 150	416 428
Kokku liikmetelt saadud tasud	466 684	554 923

Lisa 10 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2018	2017
Eesti raamatukogude koondkataloogi ESTER haldamiseks ja hooldamiseks	163 172	168 132
E-Varamu	52 921	20 826
Elektroniline Raamatukogu	3 346 082	3 278 767
Kokku annetused ja toetused	3 562 175	3 467 725

Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2018	2017
Kataloogi ESTER kulud	162 963	175 625
Elektronilise raamatukogu kulud	3 644 406	3 679 186
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	3 807 369	3 854 811

Lisa 12 Tööjõukulud

(eurodes)

	2018	2017
Palgakulu	117 590	92 314
Sotsiaalmaksud	39 979	31 183
Kokku tööjõukulud	157 569	123 497
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	6	6

Lisa 13 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2018	31.12.2017
Juriidilisest isikust liikmete arv	9	9

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 30.06.2019

Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium (registrikood: 80013459) 01.01.2018 - 31.12.2018 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
JANNE ANDRESOO	Juhatuse liige	03.07.2019
LIISI LEMBINEN	Juhatuse liige	03.07.2019
ANDRES KOLLIST	Juhatuse liige	04.07.2019
MARIS JAAGOSILD	Juhatuse liige	04.07.2019
KAIE HOLM	Juhatuse liige	05.07.2019

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortium üldkoosolekule

Arvamus

Oleme auditeerinud Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortium (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2018 ning kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2018 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutsealiste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väaresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamusel avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

/digitaalselt allkirjastatud/

Rein Ruusalu

Vandeauditori number 261

PKF Estonia OÜ

Auditioretevõtja tegevusloa number 12

Pärnu mnt 141, Tallinn

08.07.2019

Audiitorite digitaalallkirjad

Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortium (registrikood: 80013459) 01.01.2018 - 31.12.2018 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
REIN RUUSALU	Vandeaudiitor	08.07.2019

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Raamatukogude ja arhiivide tegevus	9101	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6307186
Mobiiltelefon	+372 55544740
E-posti aadress	elnet@elnet.ee